

Adoptă o Casă
LA ROȘIA MONTANĂ

Adoptă o Casă la Roșia Montană raport anual / 2025

ARA – Arhitectură. Restaurare. Arheologie este o organizație profesională neguvernamentală înființată în 2006, cu scopul de a contribui la protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural pe cale de dispariție și de a realiza schimbări pozitive în mod direct prin proiectele pe care le derulează: **www.simpara.ro**

Proiectele noastre variază de la cercetarea asupra patrimoniului construit la lucrări directe de documentare și conservare care implică comunitățile tradiționale locale, la școli de vară dedicate educației și formării, cu accent pe vernacular și experimental și până la **Simpozionul anual „Arhitectură. Restaurare. Arheologie”** sau la publicarea revistei științifice anuale **Caiete ARA / ARA Reports** și a altor studii și rapoarte de cercetare.

- Cea de-**a XXV-a ediție a Simpozionului ARA, „Monument și interes public”** s-a desfășurat la București, în 8–10 mai 2025, cu trei zile de comunicări științifice și o masă rotundă. Detalii aici.
- **Revista Caiete ARA** a reuşit să devină o prezenţă remarcată în termeni pozitivi de către mediile academice internaţionale. Exemplare numerelor apărute până acum se află astăzi în bibliotecile unor importante instituţii de cercetare şi universităţi din Europa. Caiete ARA nr. 16 (2025) este disponibil pe site, alături de numerele anterioare.

Ne-am implicat constant în protejarea patrimoniului cultural remarcabil de la Roșia Montană, Patrimoniu Mondial UNESCO, prin cercetare și conservare, prin acțiuni comunitare și promovare publică a sitului, prin publicații de specialitate sau pentru publicul larg sau advocacy - **prin programul Adoptă o Casă la Roșia Montană, inițiat în 2012.**

Roșia Montană, jud. Alba
februarie 2026

Întocmit de:
Virgil Apostol (manager de program, ARA)
Claudia Apostol (coordonator voluntari și comunicare, ARA)

DESCRIERE GENERALĂ A ACTIVITĂȚILOR

Adoptă o Casă la Roșia Montană este un program de salvare și protecție comunitară și de patrimoniu cultural dedicat sitului Roșia Montană și satelor învecinate.

A fost inițiat în 2012 de către **ARA – Arhitectură. Restaurare. Arheologie** în parteneriat cu organizații locale, grupuri și meșteri din zonă.

Programul face legătura între proprietari locali ai clădirilor istorice, donatori și voluntari interesați. Adoptă o Casă are ca scop protejarea și promovarea mediului istoric spectaculos al sitului, cu accent pe patrimoniul construit, și să se asigure că este bine îngrijit și transmis generațiilor viitoare.

Ajunsă la a 14-a ediție în 2025, campania de vară s-a desfășurat timp de aproximativ șase săptămâni, în trei serii de voluntari (sfârșitul lunii iulie – 24 august). Pe lângă intervențiile directe pe cele cinci șantiere din sit, programul presupune proiectarea, avizarea și organizarea lucrărilor, susținute de echipa de proiect și de colaboratori de specialitate: ing. Ștefan Geantă, conservatorii de piatră Valentin Ștefan și Adrian Ianco (Metamorfozys), meșterii șindrilari din Albac coordonați de Petrea Popa.

Voluntarii au participat și la prelegeri și ateliere susținute de invitați: StudioGovora, Front la Dunăre, arheologul Răzvan Mateescu (proiectul Cetăților dacice), arhitecții Ștefan Bâlici, Irina Iamandescu și Julio Palomino Abreu (Spania).

Un moment de vizibilitate deosebită al anului a fost vizita în sit a președintelui României, Nicușor Dan, împreună cu familia.

Tot în 2025, Școala de Vară ARA / Adoptă o Casă a fost nominalizată la **Bienala Națională de Arhitectură, secțiunea școli de vară.**

Anul 2025 a fost unul atipic din punct de vedere financiar: o parte dintre cererile de finanțare depuse nu au primit răspuns pozitiv, iar campania a depins mai mult ca oricând de donațiile directe și de sprijinul partenerilor.

Mulțumim tuturor celor care au răspuns apelurilor noastre publice – fără ei, campania 2025 nu ar fi fost posibilă.

05
șantiere de conservare și restaurare în situl istoric

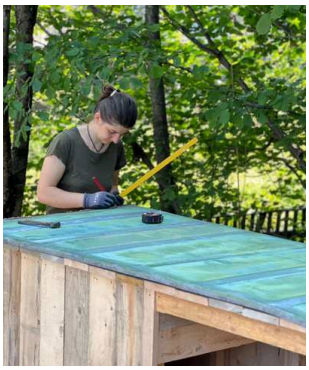
60
voluntari selectați, din 110 înscriși

03
serii de voluntari, în lunile iulie și august

06
săptămâni de campanie, cu specialiști și meșteri

În anul 2025, activitățile practice s-au derulat pe 5 șantiere / puncte de lucru: decopertarea tencuielilor neconforme și rostuiri cu mortar pe bază de var, tencuieli de var și cercuială din nuiele, repararea unei șarpante și montarea șindrilei, restaurarea tâmplăriilor istorice în atelier, pavaje exterioare, finisaje interioare și amenajări pentru vizitatori, alături de documentarea de arhitectură care a însoțit intervențiile.

PUNCTE DE LUCRU

01 **Capolna (capela romano-catolică din cimitir):** decopertarea tencuielilor neconforme și rostuirea zidurilor de piatră; cercuială din nuiele și tencuieli pe bază de var; reconstrucția arcului de fereastră; repararea șarpantei și a elementelor de planșeu; introducerea asterelei, a membranei de protecție și a captărilor de ape pluviale; refacerea zidurilor de piatră de la accesul în criptă; montarea șindrilei.

02 **Biserica Reformată (400):** pavaje exterioare și finalizarea finisajelor interioare; lucrări de detaliu și restaurarea amvonului, care vor fi continuate în campania viitoare. Clădirea a găzduit astfel prima sa expoziție, „Ordinul Căștilor Colorate”, semnată de artistul Ion Barbu, vernisată pe 8 iunie 2025.

03 **Casina (329):** atelierul de tâmplărie al programului, unde au fost restaurate ferestrele, obloanele și ușile Capolnei, obloanele turnului bisericii Unitariene și amvonul bisericii Reformate.

04 **Biserica și casa parohială Unitariană (391):** restaurarea și remontarea obloanelor turnului, plase de protecție împotriva păsărilor în golurile turnului, curățarea și pregătirea spațiilor pentru viitoare expoziții, reorganizarea anexelor și amenajarea unei terase cu zone de ședere, legată de potecile de drumeție.

05 **Casa parohială Greco-Catolică**: pregătirea spațiilor pentru activitățile de vară și pentru expoziția dedicată lui Simion Balint, precum și amenajări pentru informarea și odihna vizitatorilor.

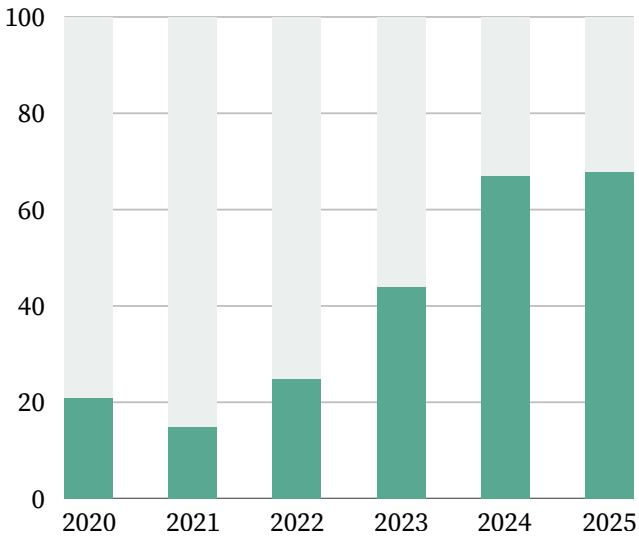
110 VOLUNTARI ÎNSCRIȘI

Înscrierile se fac anual pe bază de chestionar deschis, nu presupun taxă de participare iar cazarea și masa sunt oferite de organizator. Printr-un proces de selecție la care a participat întreaga echipa a programului, 60 de voluntari au fost selectați și au participat la lucrările din acest an.

41 VOLUNTARI CARE REVIN

Dintre cei 60 de participanți, 41 au mai fost voluntari în campaniile anterioare. Au avut între 16 și 46 de ani: majoritatea studenți la arhitectură din București, Cluj și Timișoara, alături de elevi ai International British School of Bucharest și colaboratori locali.

VOLUNTARII ADOPTĂ O CASĂ

68%

dintre voluntarii campaniei 2025 (41 din 60) au mai participat la cel puțin una dintre campaniile anterioare.

Printre ei se numără voluntari care revin an de an în cadrul programului Adoptă o Casă – o comunitate care crește odată cu șantierele.

Programul nostru este gândit ca o platformă de interacțiune, schimb de experiență și cunoștințe între persoane cu diverse calificări sau abilități și persoanele interesate să deprindă astfel de cunoștințe, precum și proprietari sau administratori ai diverselor obiective care își propun să intervină asupra imobilelor sau care necesită asistență în acest proces.

Toate aceste activități sunt puse în mișcare prin aportul voluntarilor, în primul rând, care provin din medii și contexte diverse, însă cu precădere sunt studenți ai facultăților de arhitectură sau urmează forme de studii de aprofundare în domeniul conservării și restaurării patrimoniului.

De remarcat este interesul sporit manifestat în ultimii 3 ani de participanți din ce în ce mai tineri - elevi de liceu implicați în programe de voluntariat sau tineri care abia acum se pregătesc să aleagă o specializare în domeniul arhitecturii.

Toți acești voluntari iau parte nu doar la activități practice (direct pe șantierele de restaurare / reparații), dar și la prezentări teoretice susținute de echipa de proiect sau de invitați din rândul partenerilor noștri - pe teme legate de arheologie, conservare, istoria artei etc. O altă componentă a programului sunt vizitele de șantier, cu prezentarea lucrărilor, la alte obiective decât cele aflate în programul Adoptă o Casă.

între 16 - 46 de ani

este intervalul de vârstă al voluntarilor din 2025: de la elevi de liceu, la studenți, absolvenți și colaboratori locali.

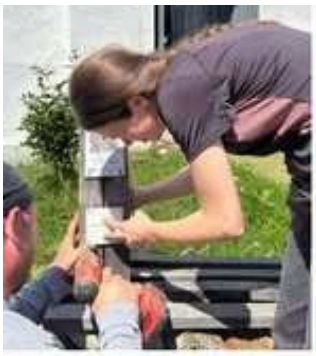

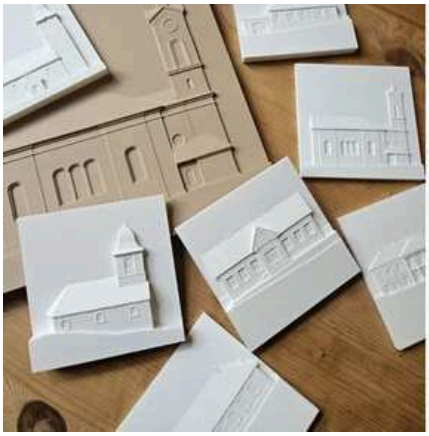

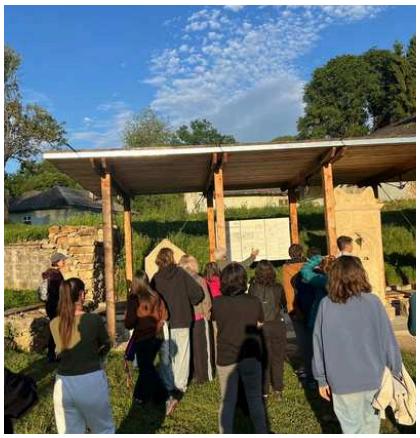

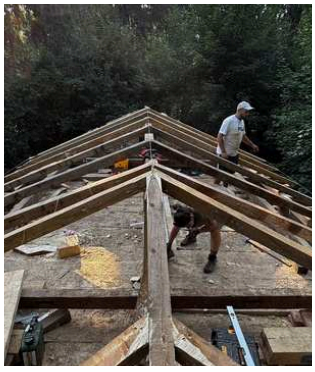

ALTE ACTIVITĂȚI / PARTENERIATE

Festivalul LUMEN, prima ediție, cu susținerea Adoptă o Casă

ZOOM-IN Film Festival în parteneriat cu IBSB

Găzduirea cursului Certified Interpretive Writer (CIW), 25–29 octombrie 2025 în obiective incluse în program. - parteneriat.

Găzduirea Expoziției „Ordinul Căștilor Colorate” – Ion Barbu, în Biserica Reformată (iunie 2025) - parteneriat.

Dezbaterea ZOOM-IN Patrimoniu, MNȚR, 13 septembrie 2025

Prelegeri și dezbateri Școala de vară ARA

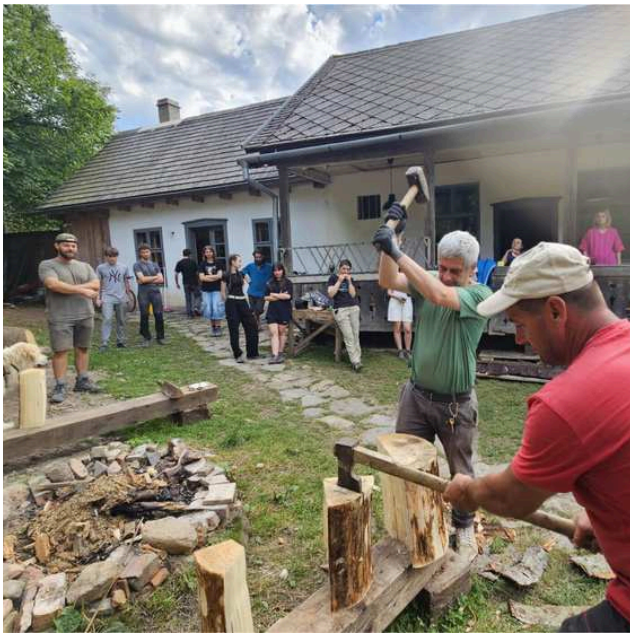
BIENALA DE ARHITECTURĂ 2025
NOMINALIZARE LA SECȚIUNEA ȘCOLI DE VARĂ

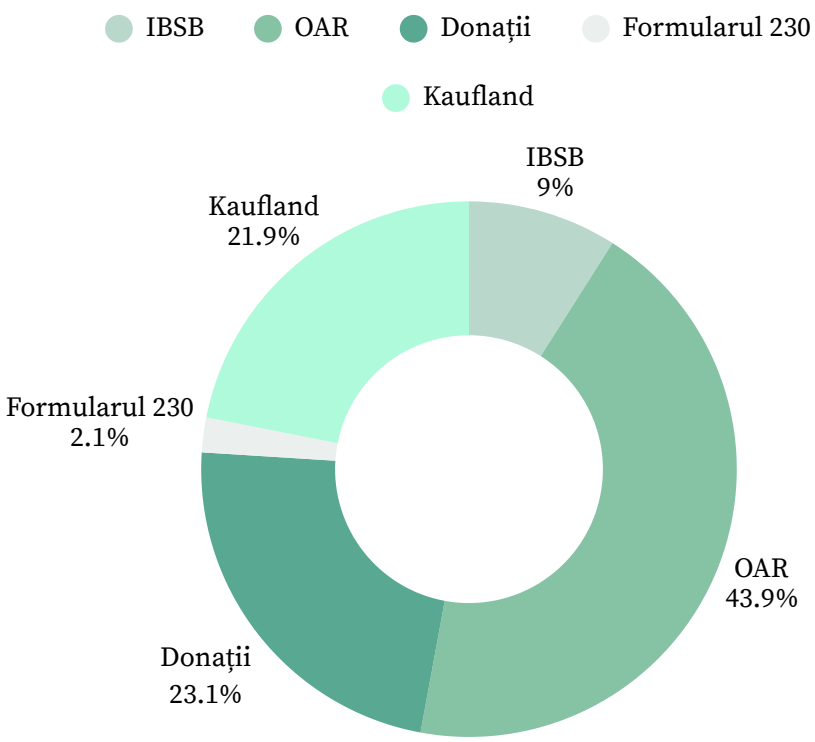

BUGET

Bugetul total al Campaniei 2025 a programului Adoptă o Casă la Roșia Montană, provenit din finanțări, sponsorizări, donații și Formularul 230:

189.933 lei

SURSE DE FINANȚARE

PE SURSE

OAR – Timbrul Arhitecturii
83.409 lei

Kaufland România
41.664 lei

Donații și sponsorizări
43.821 lei

International British School of Bucharest
17.000 lei

Formularul 230
4.039 lei

Campania 2025 a programului Adoptă o Casă s-a derulat cu sprijinul OAR / Ordinul Arhitecților din România, prin Timbrul Arhitecturii (83.409 lei), al Kaufland România, care a asigurat mesele voluntarilor și ale echipei (41.664 lei), și al International British School of Bucharest, partener de voluntariat și strângere de fonduri de peste 4 ani (17.000 lei).

Donațiile și sponsorizările – inclusiv sprijinul Asociației „Copacul cu Fapte Bune” (5.000 lei) și al susținătorilor care au donat prin transfer bancar, PayPal și Stripe – au fost în cuantum de 43.821 lei.

Din Formularele 230 la bugetul programului au intrat în 2025 prin trezorerii 4.039 lei.

ORDINUL ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA
Timbrul Arhitecturii
Implicarea face diferența.
Kaufland

Roșia Montană, nr. 391
jud. Alba, România

+40 731 383 333
contact@adoptaocasa.ro

www.**adoptaocasa**.ro

fb.com/**adoptaocasa**

Mulțumim voluntarilor, colaboratorilor, finanțatorilor și donatorilor, meșterilor locali și comunității din Roșia Montană, precum și tuturor celor care au participat, într-o formă sau alta, la activitățile programului nostru în 2025!

Donează!

Asociaţia ARA / CIF: 18876357
[Arhitectură. Restaurare. Arheologie]

RO37 RNCB 0484 1592 1710 0001

PayPal: contact@adoptaocasa

Adoptă o Casă
LA ROȘIA MONTANĂ

ECHIPA PROGRAMULUI ADOPTĂ O CASĂ LA ROȘIA MONTANĂ

dr. arh. Virgil Apostol
arh. Claudia Apostol
arh. Nicoleta Marian
arh. Ioana Suceava
arh. Alexandra Cioara
Andrei Szekely
Andi Jurca
ing. Ștefan Geantă

Adoptă o Casă la Roșia Montană
un program inițiat de asociația
ARA - Architectură. Restaurare. Arheologie
în 2012